

Inkluzivní vzdělávání v Rakousku

Na cestě vstříc škole pro všechny

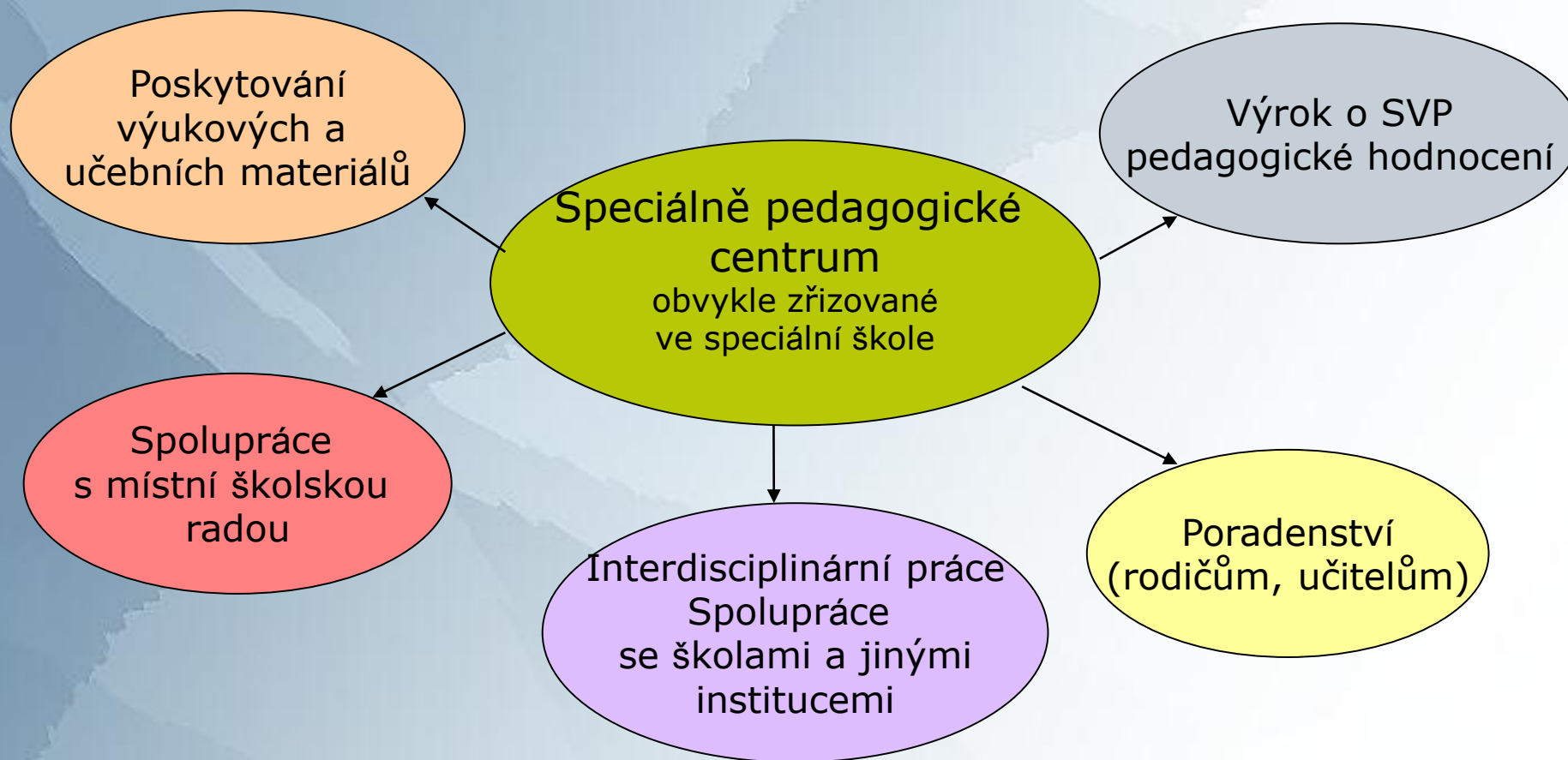
Co znamená „inkluzivní vzdělávání“ v různých zemích?

- Zásadní otázka – máme všichni na mysli totéž?
 - Speciální vzdělávací potřeby (SVP)
 - Speciální vzdělávání
 - Integrace
 - Inkluzivní vzdělávání
- Máme všichni stejný přístup a strategie?
 - Totáť budova, avšak diferenciované třídy
 - Všichni žáci v téže třídě, individuální podpora
 - Jaké vzdělávání je k dispozici

Situace v Rakousku (I)

- Integrace/Inkluzivní vzdělávání dostupné na základních školách (Volksschule), nových všeobecných školách a na Polytechnische Schule (9. ročník ZŠ, příprava na profesní vzdělávání) (od 2012/13 též na některých odborných učilištích)
- Zákonné právo všech žáků se SVP na vzdělávání buď v inkluzivních podmínkách nebo ve speciální škole (rozhodnutí rodičů)
- Vzdělávání žáků se SVP v inkluzivních podmínkách
 - přidělen speciální pedagog (nebo více)
 - teamové vyučování společně s třídním učitelem
 - zvláštní kurikulum
 - individuální vzdělávací plán
 - specifické/adaptované výukové/učební materiály a metody
- Podpora prostřednictvím speciálně pedagogického centra

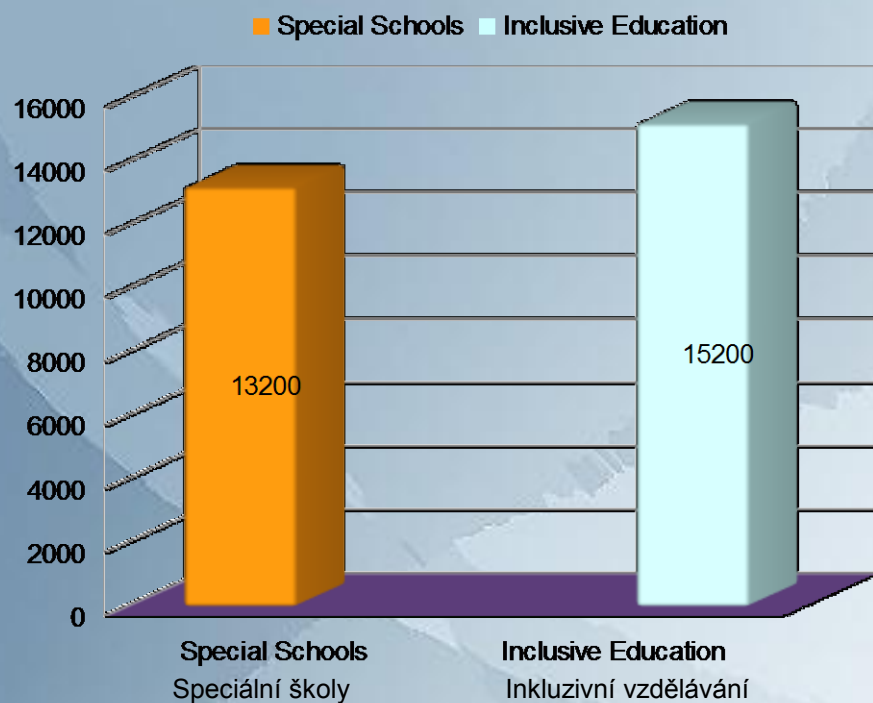
Role a úkoly speciálně pedagogických center

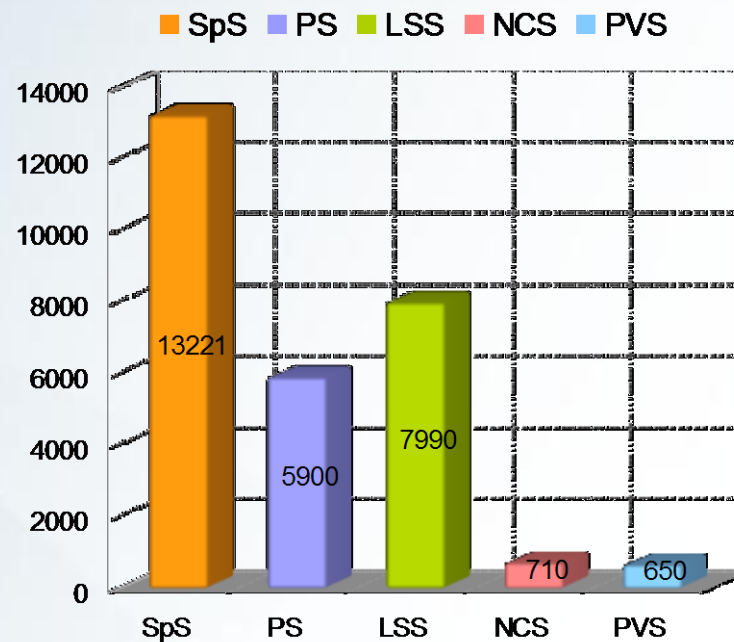
Situace v Rakousku (II)

Počet všech žáků ve věku 6 – 15 let (povinná školní docházka)		
Základní škola (1. stupeň)		329 440
Základní škola (2. stupeň)		217 338
Nové všeobecné školy		16 848
Předprofesní 9. ročník ZŠ		19 315
Speciální školy		13 221
Celkem		596 162
Počet a zastoupení žáků se SVP v inkluzivních podmínkách a speciálních školách		
Základní škola (1. stupeň)	5 904	1,8 %
Základní škola (2. stupeň)	7 986	3,7 %
Nové všeobecné školy	711	4,2 %
Předprofesní 9. ročník ZŠ	646	3,3 %
<i>Speciální školy</i>	<i>13 221</i>	<i>(100%)</i>
Celkem	28 468	Průměr 4,8 %

Počet žáků se SVP v inkluzivních podmínkách a speciálních školách

- SpS** – speciální školy
- PS** – první stupeň
- LSS** – druhý stupeň
- NCS** – nové všeobecné školy
- PVS** – předprofesní 9. ročník

Oblasti současného vývoje

- Hlavní cíl: Zlepšení kvality inkluzivního vzdělávání
 - Vytvoření a uplatnění indikátorů inkluzivního vzdělávání
 - Rozvoj koncepce pro implementaci individuálních vzdělávacích plánů
 - Vytvoření kritérií pro formální procesy hodnocení žáků se SVP

Indikátory inkluzivního vzdělávání

- Na úrovni třídy
 - personální kontinuita a malý počet učitelů a pracovníků
 - diferenciovaná výuka a učení v hodinách
 - heterogenní skupiny žáků
- Na úrovni školy
 - zabudování inkluzivního vzdělávání do školní filosofie péče o žáka
 - přidělení dodatečného speciálního pedagoga na plný úvazek v inkluzivních podmínkách
- Na regionální úrovni (regionální školské rady)
 - transparentní přidělování dodatečného personálu všem školám
 - sledování plnění indikátorů, zpětná vazba školám, výroční zpráva za účelem vytváření fakty podložené vzdělávací politiky

Koncepce implementace IVP

- Obecné cíle IVP
 - vodítko pro podpoření procesu učení
 - staví na individuálních silných stránkách a úrovni
 - cílem je rozvíjet relevantní kompetence
- Vytváření a revize IVP
 - vychází z období pozorování a z komplexní diagnostické analýzy
 - charakterizuje cíle a proces učení, vzdělávání a období pro hodnocení
- Odpovědnost
 - za plánování a implementaci: všichni učitelé, hlavní odpovědnost - speciální pedagog, pokud lze - rodiče a dítě
 - za implementaci do školní filosofie péče o žáka: ředitelé, inspekce

Kritéria pro formální procesy hodnocení žáků se SVP

Odpovědnost regionální školské rady

- monitorovat vývoj v oblasti SVP na regionální úrovni (počty žáků se SVP)
- kontrolovat přidělování (speciálních) pedagogů na regionální úrovni
- formální zjišťování potřeb – výrok o SVP
 - vyhodnocování všech podpůrných opatření dostupných ve školách hlavního vzdělávacího proudu
 - rozlišovat problémy s učením a poruchy učení
 - rozlišovat problémy s učením a problémy dětí s jiným rodným jazykem
 - rozhodování o kurikulu (jeho typu)
 - sledování pokroku dítěte s ohledem na možnost změnit výrok o SVP (změna typu školy)

Jak dosáhnout a monitorovat zlepšení

3 přístupy

- Ministerstvo školství: pokyny ohledně „indikátorů“, „IVP“ a „procesu hodnocení“
- Odpovědnost za implementaci pokynů a dokumentace - okresní školní rady a/nebo regionální samospráva
- Periodická zpráva zpracovaná ministerstvem školství

Příští kroky na cestě k inkluzivnímu vzdělávání

Hlavní cíl

Poskytnout národní strategii implementace Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením do roku
2013

Oblasti budoucích snah

- Vytvořit koncepci IV pokrývající strukturu, organizaci a financování
- Akční plán modernizace a rozšiřování systému podpory
- Zlepšování bezbariérovosti (odstranění existujících bariér)
- Změny ve vzdělávání učitelů, jejich sebepojetí a postojů
- Provádět výzkum

Škola pro všechny

